

Input voor het verzamel AO regeldruk, administratieve lasten, gegevensuitwisseling in de zorg, governance, innovatie en verspilling in de zorg

Vanuit de beroepsvereniging Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland ontvangt u informatie voor het verzamel AO van 30 mei a.s.. Vanwege de veelheid aan onderwerpen concentreren wij ons op twee onderwerpen, te weten administratieve lasten en regeldruk, en gegevensuitwisseling in de zorg.

Administratieve lasten en regeldruk

Deze week presenteerden de bewindspersonen gezamenlijk een plan '(ont)regel de zorg' om onzinnige regels en bureaucratie in de zorg te schrappen. V&VN dringt al jaren samen met andere partijen aan om de bureaucratie en regeldruk in de zorg hard aan te pakken. Verpleegkundigen en andere professionals zijn gemiddeld 40% van hun waardevolle tijd kwijt aan administratie. Dit gaat niet alleen ten koste van de directe patiëntenzorg, maar ook van het werkplezier van professionals. Uit een peiling (2017) onder de leden van V&VN is er een inventarisatie gemaakt van oneigenlijke taken die verpleegkundigen en verzorgenden uitvoeren. Voorbeelden hiervan zijn: magazijn opruimen, tilliften reinigen, bedden schoonmaken. De lijst (<https://www.venvn.nl/Berichten/ID/2063037/Noodplan-personeelstekorten-kan-snel-extra-tijd-voor-zorg-opleveren>) laat zien hoeveel oneigenlijke taken bij deze zorgverleners terecht zijn gekomen, die niet bij hun taakomschrijving horen en ten koste gaan van directe patiëntenzorg.

Naast oneigenlijke taken zijn er veel regels waarbij het onduidelijk is welk doel zij dienen, met andere woorden onzinnige regels. Eind november (2017) heeft V&VN de actie dag #meerzorgminderpapier georganiseerd. Een oproep aan verpleegkundigen en verzorgenden om een dag onnodige administratie die niet ten goede komt aan de cliënt of patiënt niet uit te voeren. Deze oproep werd massaal opgevolgd. Deze protestdag werd opgevolgd door een serie aan schrapsessies in lokale instellingen, maar ook via landelijke tafels. Dit roept de vraag op waarom we onzinnige regels registreren? Niemand wil onnodige administratie, maar toch houden we vast aan wat we doen en wijzen we naar elkaar. Verpleegkundigen en verzorgenden zeggen: 'De Inspectie wil dat we registreren.' De Inspectie op haar beurt geeft aan dat zij de beroepsnormen toetst, zonder aan te sturen op extra registratielijsten. De zorgverzekeraar zegt goede zorg in te willen kopen en hanteert daar lijsten voor. Werkgevers willen de zorg verantwoorden en vragen verpleegkundigen en verzorgenden soms wel twee- tot driedubbele registraties te doen.' Een vicieuze cirkel. Daar komt nog bij dat er weinig landelijk is voorgeschreven; er zijn per organisatie en zorgverzekeraar grote verschillen in aanpak en registratiedruk. Het is daarom lastig om algemene oplossingen aan te dragen; bij elke organisatie gaat het om andere voorschriften en regels die frustratie opleveren.

V&VN dringt aan om bij het terugdringen van regeldruk concrete regels te schrappen. Het alleen op papier schrappen van onnodige administratie is niet voldoende, verpleegkundigen en verzorgenden moeten het schrappen van regels daadwerkelijk merken in de praktijk. Daarom zal beroepsvereniging V&VN later dit jaar (najaar 2018) een landelijke actie houden om te meten hoeveel overbodige regels daadwerkelijk verdwijnen, en om te meten wat de inspanningen opleveren aan extra tijd voor patiënten en cliënten. Een voorbeeld waarbij het niet goed is gegaan is het schrappen van de 5 minuten registratie in de wijkverpleging. De voormalig staatssecretaris Van Rijn was van mening dat deze regel al lang was afgeschaft, echter in de praktijk komt de regel bij het huidige kabinet nog

steeds voor en zorgt voor veel frustratie bij wijkverpleegkundigen die van minuut tot minuut hun werkzaamheden moesten registreren.

De schrapsessies in het kader van (ont)regel de zorg hebben in de wijkverpleging concrete maatregelen opgeleverd, zoals het schrappen van de handtekening van de cliënt bij iedere wijziging in het zorgplan. Over een aantal onderwerpen is de besluitvorming nog niet rond, bijvoorbeeld over meer eenduidigheid in de procedure aanvraag hulpmiddelen. Ook de minuten registratie is nog niet verbannen uit de wijkverpleegkundige zorg, terwijl alle partijen het er over eens zijn dat deze maatregel moet worden geschrapt. De weerstand in de praktijk is hardnekkig. Ook in de andere sectoren wordt hard gewerkt aan het terugdringen van regeldruk en administratieve lasten, alleen gaat het daar over andere regels. V&VN is een groot voorstander dat het terugdringen van regeldruk en administratieve lasten voortvarend wordt opgepakt, maar waarschuwt wel om ook de implementatie voortvarend op te pakken. Voorbeeld: tijdens de schrapsessies voor de ziekenhuizen is de afspraak gemaakt om te stoppen met faxen van de overdracht van zorg. Een prima punt, maar dit betekent wel dat de E-overdracht (de digitale overdracht) geïmplementeerd moet zijn. Dit is nog niet overal geregeld.

V&VN roept met klem op om bij het schrappen van onnodige administratie en regeldruk te kijken of deze maatregelen ook daadwerkelijk op de werkvloer tot een andere werkwijze leiden. Pas dan kan het plan '(ont)regel de zorg' succesvol worden.

Naast het schrappen van bureaucratie en onzinnige regels kan een meer duurzaam informatiestelsel een belangrijke bijdrage leveren aan het terugdringen van administratieve lasten.

Uitwisseling van gegevens in de zorg

V&VN ontvangt veelvuldig signalen dat een duurzaam informatiestelsel in de zorg nog regelmatig ontbreekt. Het gaat hierbij om een gebrek aan voldoende computers, niet werkende wifi systemen, computersystemen die binnen 1 ziekenhuis niet met elkaar kunnen communiceren, ...etc.

Werken met gestandaardiseerde gegevens, met systemen die deze gestandaardiseerde gegevens kunnen uitwisselen gaat echt het verschil maken. Gegevens kunnen dan worden uitgewisseld tussen disciplines, afdelingen en organisaties. En gegevens kunnen worden hergebruikt voor andere doeleinden (kwaliteit, declaratie).

Een groot knelpunt zijn de huidige softwareleveranciers die geen belang hebben om systemen goed op elkaar af te stemmen. Sterker nog, deze bedrijven hebben een bedrijfsbelang dat systemen afwijken waardoor zij keer op keer worden ingeschakeld om maatwerkoplossingen lokaal in te bouwen. De invloed van werkgeversorganisaties en beroepsorganisaties op deze bedrijven is zeer beperkt. V&VN doet een dringend appèl op het ministerie van VWS om hun invloed aan te wenden op deze softwareleveranciers om de landelijke standaarden (zoals de E-Overdracht en eenduidige taal) in te gaan voeren. Het liefst zou V&VN zien dat dit een verplichting wordt. Daarnaast constateert V&VN dat de onderlinge communicatie ontbreekt tussen de verschillende technische uitwisselingsstandaarden. Ook op dit punt kan het ministerie haar invloed aanwenden.